

Het Zondagochtend Concert

6 september 2026 - Grote Zaal - 11.00 uur

Residentie Orkest
Andrew Grams, dirigent
Noa Wildschut, viool

Camille Saint-Saëns 1835-1921
Vioolconcert nr. 3 in b, op. 61 (1880)
Allegro non troppo
Andantino quasi allegretto
Molto moderato e maestoso - Allegro non troppo

Georges Bizet 1838-1875
uit 'Suite nr. 1 en 2 uit Carmen' (1875)
Les Toréadors
Prélude
Aragonaise
Habanera
Les dragons d'Alcala
Intermezzo
Marche des contrabandiers
Chanson du Toréador
Seguedille
Danse bohème

Steun ons

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later.
concertgebouw.nl/steun-ons

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open.
U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

Verwacht in Het Zondagochtend Concert

20 sep - Grote Zaal

Vioolvirtuoos Christian Tetzlaff speelt Dvořák,
Karina Canellakis dirigeert

27 sep - Grote Zaal

Peer Gynt in volksmuziekversie en Tsjaikovski's *Strijkersserenade*

11 okt - Grote Zaal

Klassieke hits door het Radio Filharmonisch Orkest

18 okt - Grote Zaal

Vivaldi's *De vier jaargetijden* door Noa Wildschut

25 okt - Grote Zaal

Koperblazers van het Concertgebouworkest spelen
Tsjaikovski's *De notenkraker*

Zien we u binnenkort weer terug op zondagochtend?

De volledige concertagenda vindt u op concertgebouw.nl/zondag.

Deel uw concertbeleving op social media! #concertgebouw

Het Zondagochtend Concert wordt
elke week door AVROTROS rechtstreeks
uitgezonden op NPO Klassiek.

Het Gallië van Asterix verzette zich tegen de Romeinen en in het moderne Frankrijk protesteren boeren tegen McDonalds. Maar hetzelfde land laafde zich anderhalve eeuw geleden volop aan exotiek. Lang geleden, inderdaad, maar het was wel een periode die de huidige identiteit van het land vormde. Van handelspartners Afrika en Azië ging een woeste bekoring uit en dat gold ook voor Spanje: een buurland dat voor veel Fransen nog een 'wild' imago had. Spanje prikkelde de fantasie van schrijvers, schilders en van componisten als Georges Bizet en Camille Saint-Saëns. Omgekeerd trokken veel Spaanse muzikanten naar Parijs om te studeren. Eén daarvan was de piepjonge violist Pablo de Sarasate, die voor buitenlanders de perfecte belichaming was van de besnorde, stereotiepe Spaanse volksmusicus. Met zijn flamboyante optredens had hij groot succes; logisch dat Franse componisten graag nieuwe stukken voor hem schreven. Saint-Saëns voorzag hem zelfs van diverse composities, waaronder het indrukwekkende *Vioolconcert* dat Noa Wildschut vandaag uitvoert.

Warme mediterrane gloed

Tegenwoordig zijn we aan muziek uit alle windstreken gewend, maar destijds vond

het Franse publiek de eerste inzet van de viool al superexotisch; Saint-Saëns wist de sfeer van volksmuziek overtuigend op te roepen. Toch vermeed hij nadrukkelijk de oppervlakkige clichés van de 'vurige' Spaanse muziek; nergens kiepert de vioolpartij om in goedkoop effectbejag. Het is bovenal een stijlvol stuk met een warme mediterrane gloed. De componist honoreerde enerzijds de glasheldere, spatzuivere vioolklank waarmee Sarasate beroemd geworden was; anderzijds besteedde hij veel aandacht aan de orkestpartij die vol prachtige nuances zit, vooral in de partijen voor fluiten, hobo's en klarinetten. Daardoor is het ook voor alle musici een 'lekker' stuk om te spelen: orkest en solist zijn voortdurend met elkaar in dialoog, iedereen heeft een fraai aandeel.

Speelplezier

Noa Wildschut is volkomen vertrouwd met dit concert, maar toch is het elke keer weer een uitdaging. Omdat het specifiek voor Sarasate is gecomponeerd moet ze niet alleen die veeleisende solopartij spelen, maar eigenlijk ook in de huid van die legendarische Spanjaard kruipen: de viool brengt haar en de luisteraar naar een andere cultuur en een andere tijd. Gelukkig staat Wildschut naast haar fenomenale techniek bekend

om haar enorme inlevingsvermogen. Ze heeft dan ook op haar vijftiengste al een indrukwekkend traject afgelegd. Op haar zevende debuteerde ze in de Grote Zaal van Het Concertgebouw, twee jaar later won ze de eerste prijs op het Louis Spohr Vioolconcours en in 2013 ontving ze de Concertgebouw Young Talent Award. Inmiddels is ze een forse reeks onderscheidingen verder en treedt ze wereldwijd op, wat indirect ook een mooie opsteker is voor haar docenten Coosje Wijzenbeek, Vera Beths en Antje Weithaas. Ondertussen maakt Noa er geen geheim van dat niet de glamour vooropstaat, maar het speelplezier: samen musiceren, weet ze, maakt gelukkig. En daarin krijgt ze vanochtend alle medewerking van de Amerikaanse dirigent Andrew Grams, die zelf tevens violist is en zich altijd opstelt als een medemuzikant tussen de anderen op het podium. Van autoritair dirigentengedrag moet hij niks hebben.

Operahit

Al jaren vóór Saint-Saëns raakte de nog jonge componist Georges Bizet in de ban van Spanje – of althans door de in Spanje gesitueerde novelle *Carmen* van de Franse schrijver Prosper Mérimée. Het verhaal gaat over de soldaat Don José die verleid wordt door Carmen, een

arbeidster in een sigarettenfabriek en parttime smokkelaarster. Don José deserteert om bij haar te kunnen zijn en voegt zich zelfs bij de smokkelaars, maar Carmen verruilt hem voor een stoere stierenvechter. En dat moet ze bezuren: Don José steekt haar dood terwijl de stierenvechter weer eens de show steelt in de arena.

Hiervan maakte Bizet een opera die in 1875 in première ging – met veel ophef en negatieve kritieken, want het chique publiek was niet gewend aan een doorkijkje in het leven van grove volkstypes. Maar elk schandaal prikkelt de nieuwsgierigheid en spoedig werd *Carmen* een internationale operahit. Meer nog dan het sensationele verhaal was de overrompelende muziek de oorzaak van het succes. De amper 36-jarige Bizet bleek in staat om de ene na de andere pakkende melodie te schrijven en ze ook nog eens op een kleurrijke manier te orkestreren. Helaas maakte hij zelf de wereldwijde triomf van *Carmen* niet meer mee: hij overleed vlak na de première, vermoedelijk aan een hartaanval.

Michiel Cleij